

عنوان مقاله:

بررسی نقش آبکندهای کناری در فرسایش کناری رودخانه در شرایط متفاوت اقلیمی در استان مرکزی

محل انتشار:

هفتمین سمینار بین المللی مهندسی رودخانه (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

علی اکبر داودی راد - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

مجید صوفی - معاون پژوهشی و عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان

نادرقلی ابراهیمی - رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی و دانشجوی دکتری سازه های آبی دانش

خلاصه مقاله:

در کناره های آبراهه ها و رودخانه ها در اثر برخورد سیلاب به دیواره آنها و یا ریزش رواناب حاصله از اراضی اطراف به درون رودخانه نوعی گالی یا آبکند بنام آبکند کناری ایجاد می شود که ضمن ایجاد حجم بالای فرسایش خاک ، باعث تخریب کناره رودخانه ها و تغییر مورفولوژی آن می گردد . بنمظور بررسی چگونگی بروز این پدیده در رودخانه های استان مرکزی ۴ منطقه اقلیمی خشک بیابانی، خشک فرا سرد، مدیترانه ایی سرد و مدیترانه ایی معتدل در نظر گرفته شد (براساس طبقه بندی اقلیمی دومارتن). در هرمنطقه اقلیمی با بررسی رودخانه هایی که دچار فرسایش آبکند کناری شده بودند ، بخشی بعنوان معرف انتخاب شد . در هر قسمت با تعیین کاربری منطقه و با انجام نقشه برداری و نمونه برداری خاک، خصوصیات مورفومتريک، خصوصیات خاک و چگونگی تشکیل آبکندها مشخص شد . در مناطق با اقلیم خشک تر ساختمان خاک ناقص بوده و توزیع عناصر در خاک یکنواخت و مناسب نیست . بنابراین بسیار مستعد برای فرسایش می باشد و تأثیر انسان در تشدید فرسایش آبکندی در این مناطق قابل توجه است و فرسایش رودخانه در این مناطق با حجم بیشتر و سرعت بیشتری صورت می گیرد . ولی در اقلیم مدیترانه ایی معتدل و سرد ، به لحاظ وجود بارشهای مناسب سالانه و شرایط اقلیمی مساعدتر، معمولاً عوامل غیر طبیعی در بروز آبکندها تأثیر بسزایی دارند، عواملی مانند تغییر کاربری ها ، الگوهای نامناسب کشاورزی، سازه های نامناسب و در صورت وجود عوامل نامناسب محیطی مانند بافت نامناسب خاک، بر شدت عمل فرسایش آبکندی می افزاید . بنابراین در این مناطق شدت عمل فرسایش آبکندی در تخریب کناره رودخانه نسبت به دو منطقه دیگر کمتر و لذا نوع اقدامات کنترلی نیز یکسان نخواهد بود .

کلمات کلیدی:

آبکند کناری ، اقلیم، فرسایش کناری رودخانه ، استان مرکزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/12677>

